

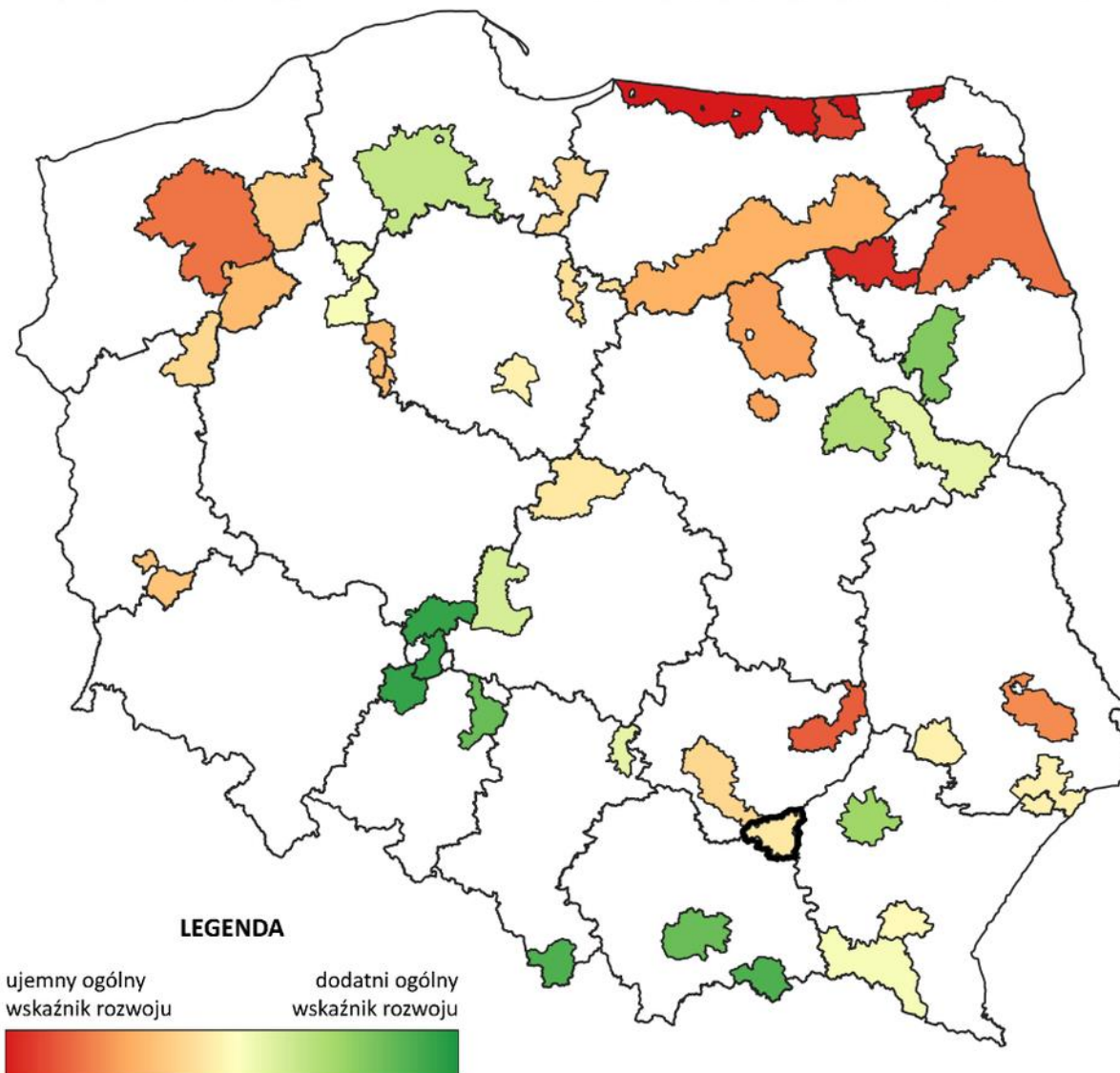
Partnerstwo
„Stowarzyszenie Samorządów Powiatu Dąbrowskiego”
Podsumowanie diagnozy

JOANNA SIKORSKA I GRZEGORZ SZEWCZYK – ZWIĄZEK MIAST POLSKICH

2021-04-15

Diagnoza przygotowywana jest w ramach projektu Pilotaż Centrum Wsparcia Doradczego realizowanego przez Związek Miast Polskich w okresie od września 2020 do marca 2022 roku w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

OGÓLNA SYTUACJA OBSZARU

Ankietowane grupy wskazują, że obszar Powiatu Dąbrowskiego jest dobrym miejscem do życia i rozwoju.

Wśród mieszkańców takiej odpowiedzi udzieliło 55 %, wśród młodzieży 57%, a wśród lokalnych liderów 70%

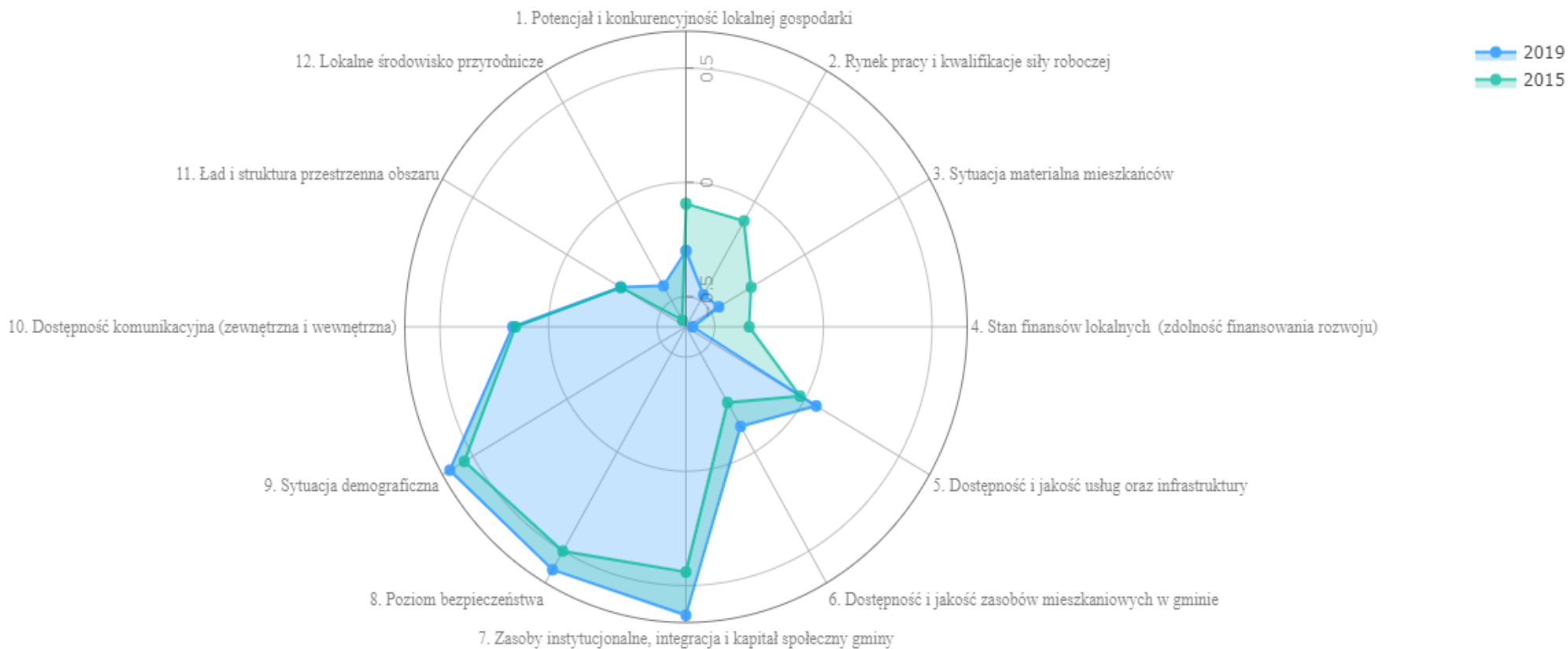

POZYCJA KONKURENCYJNA GMIN

W okresie od 2015 do 2019 roku sytuacja Partnerstwa poprawiła się w zakresie dostępności i jakości usług oraz infrastruktury, dostępności i jakości zasobów mieszkaniowych, zasobów instytucjonalnych i integracji mieszkańców, poziomu bezpieczeństwa i sytuacji demograficznej.

Pogorszeniu natomiast uległy: potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki, sytuacja na rynku pracy i kwalifikacje siły roboczej, sytuacja materialna mieszkańców, stan finansów lokalnych (zdolność do rozwoju).

SYTUACJA PARTNERSTWA W 10 OBSZARACH

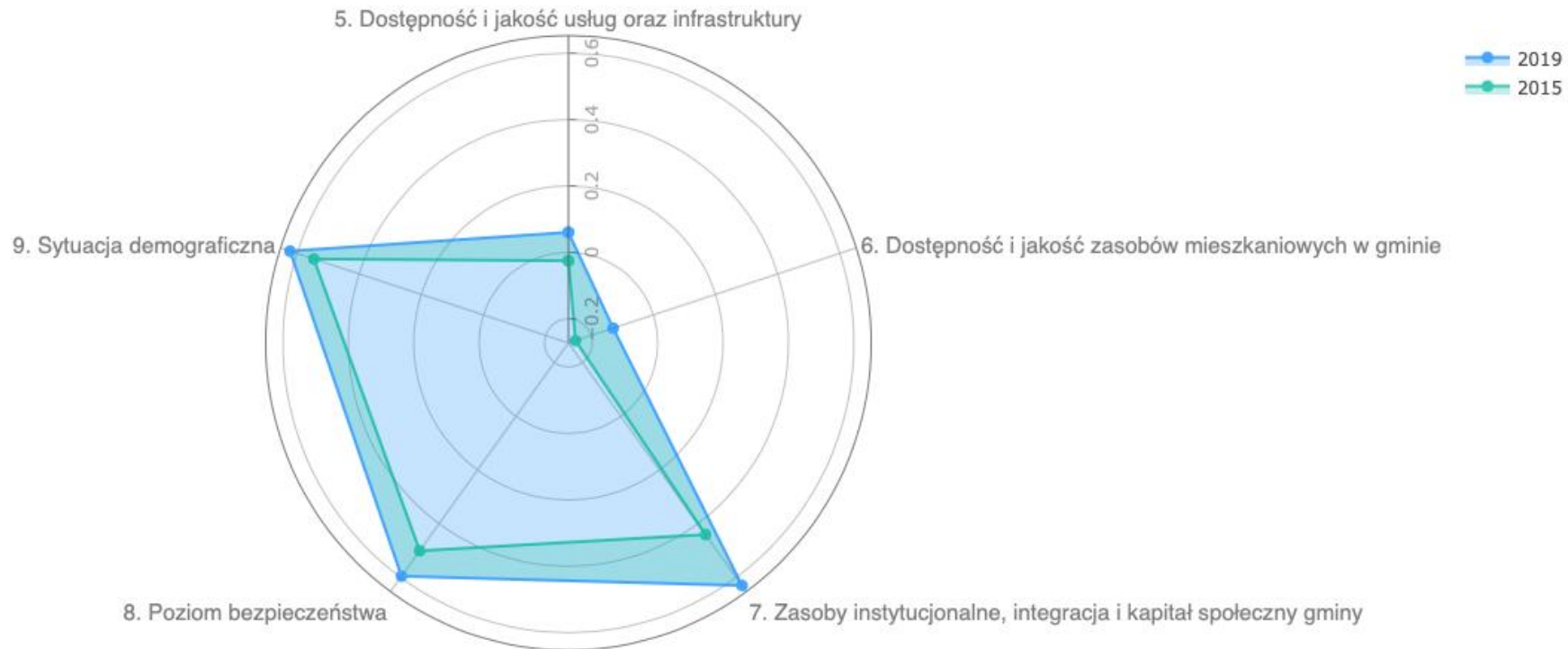

KLUCZOWE WNIOSKI

Ogólna sytuacja obszaru Partnerstwa na tle kraju jest niekorzystna (słaba gospodarka, słaby rynek pracy, małe perspektywy życia i rozwoju dla kolejnych pokoleń, zanieczyszczenie środowiska)

Główny problem to słaby rozwój gospodarczy obszaru Partnerstwa

OBSZAR SPOŁECZNY

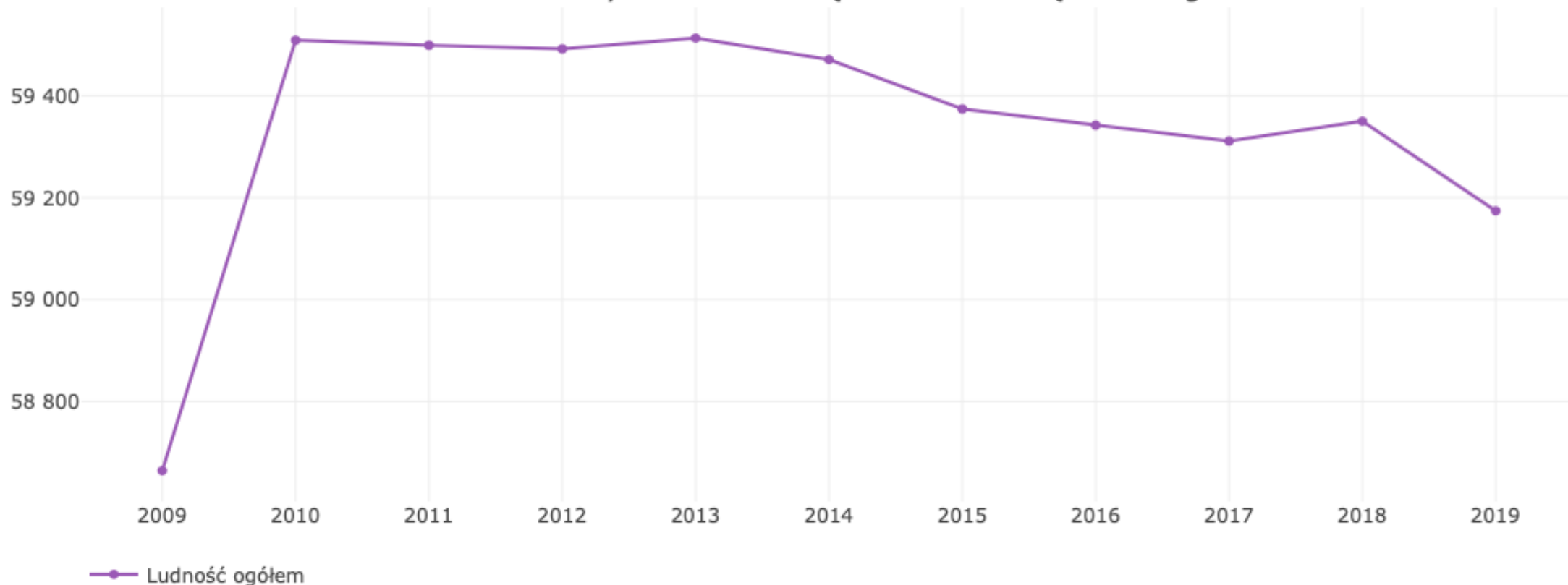
We wszystkich obszarach życia społecznego sytuacja uległa poprawie. Nadal niedobory widoczne są w zakresie dostępności mieszkań.

DEMOGRAFIA

Sytuacja demograficzna Powiatu Dąbrowskiego jest lepsza w stosunku do innych gmin z grupy porównawczej na obszarze Polski.

Na przestrzeni 10 lat liczba ludności powiatu spadła nieznacznie o około 300 osób.

11. Stowarzyszenie Samorządów Powiatu Dąbrowskiego

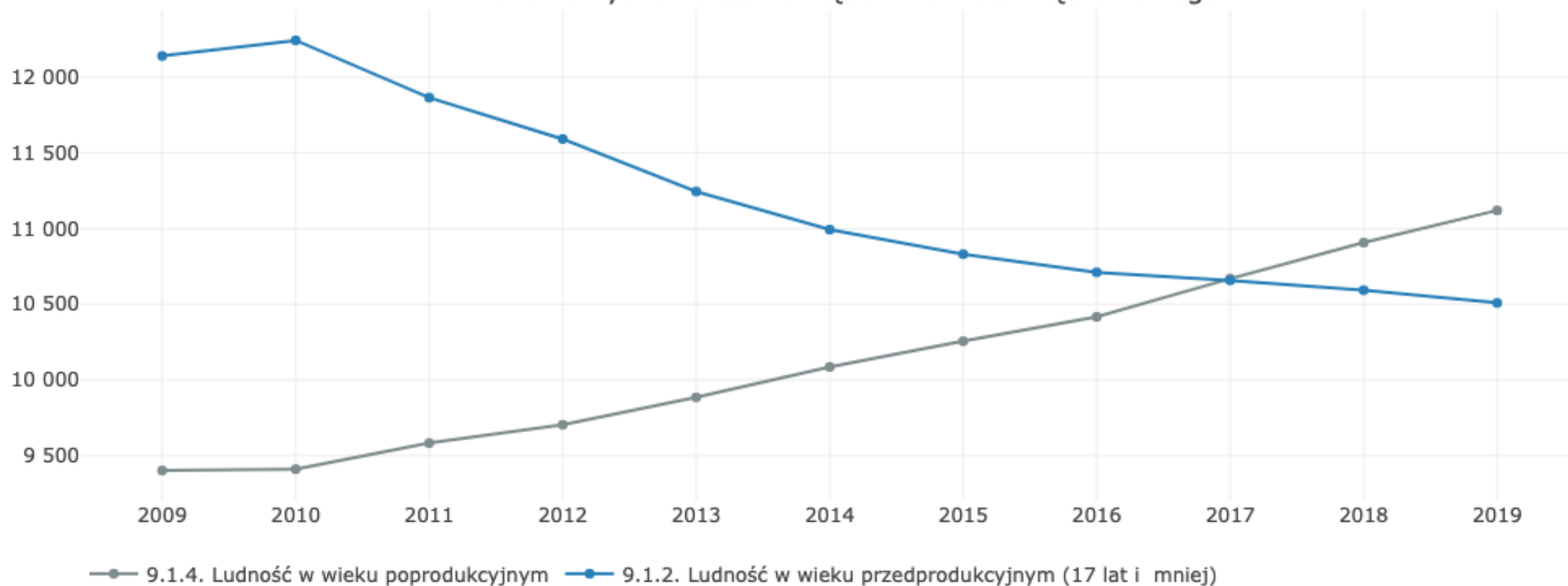
DEMOGRAFIA

Na obszarze Powiatu Dąbrowskiego widoczny jest trend starzenia się społeczności lokalnej. Od roku 2017 ludności w wieku poprodukcyjnym jest więcej niż osób młodych do 17 r.ż.

Sytuacja ta będzie wywierać niekorzystny wpływ na rynek pracy, obszar edukacji i strukturę usług świadczonych dla mieszkańców (konieczny wzrost usług na rzecz seniorów).

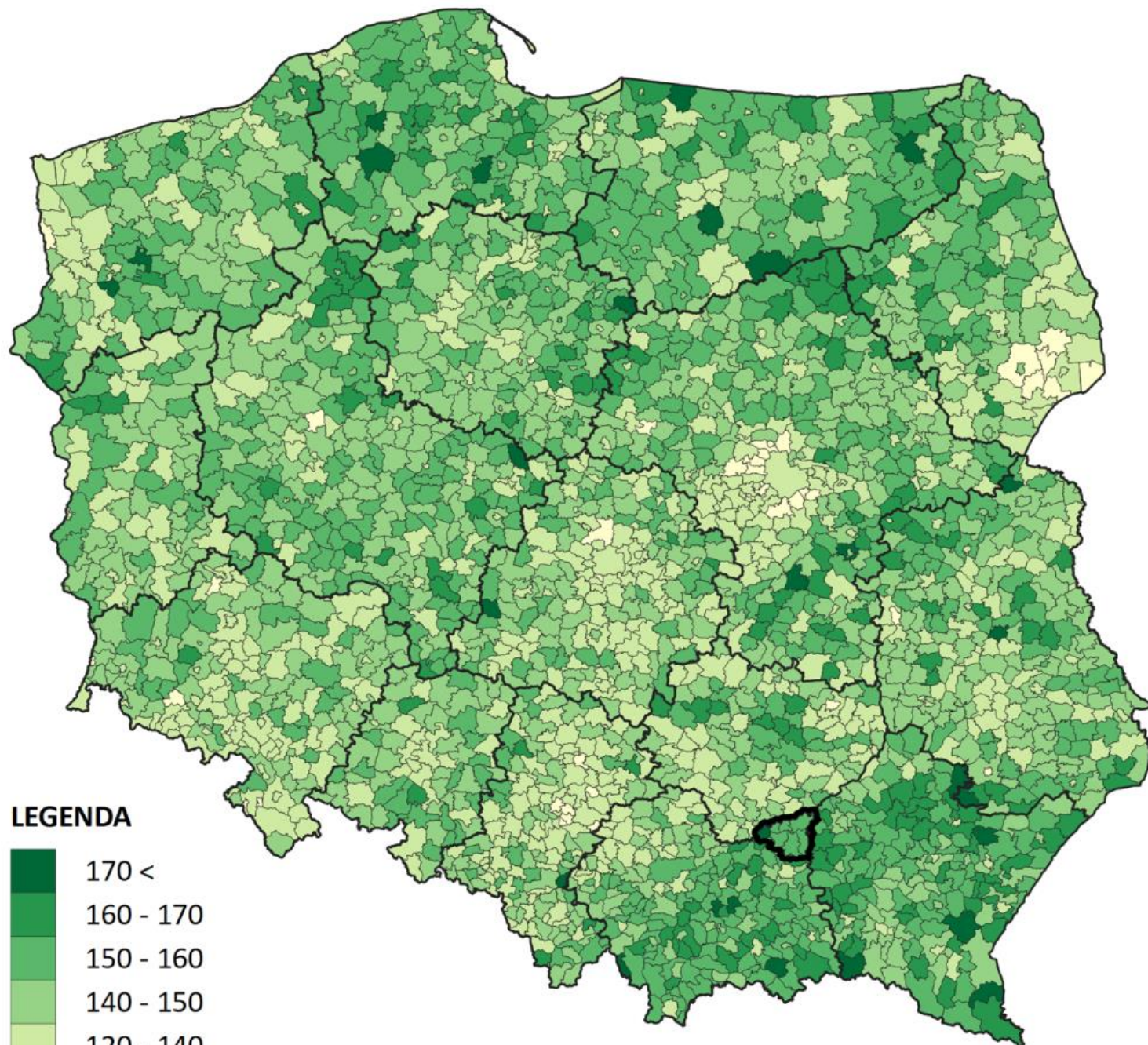
Znacząca przewaga aktywnych osób starszych w wieku 65-70 lat jest szansą na udział tej grupy wiekowej w działaniach na rzecz rozwoju lokalnego.

11. Stowarzyszenie Samorządów Powiatu Dąbrowskiego

DEMOGRAFIA

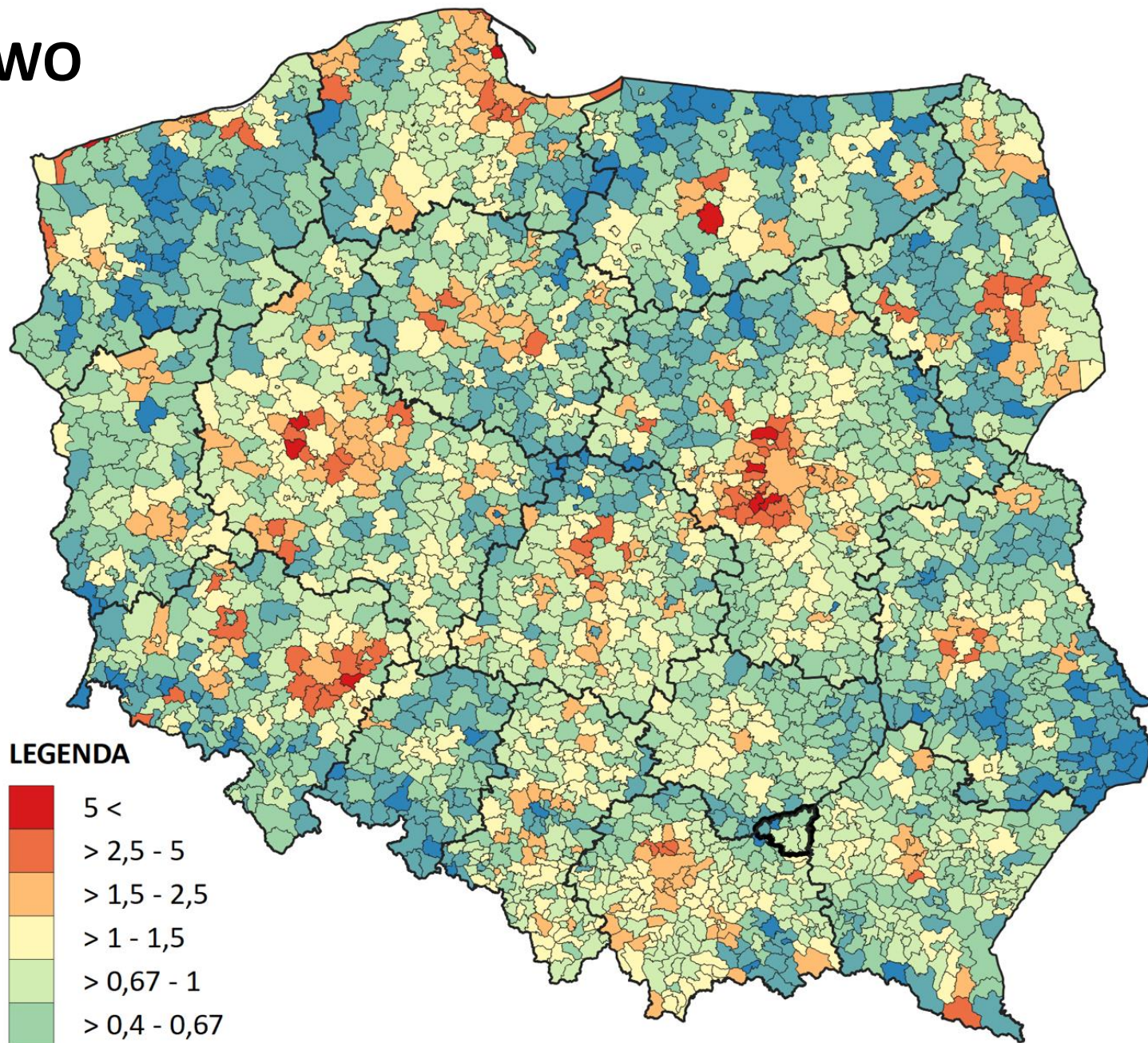
Liczba mieszkańców w wieku 25-34 jest dość wysoka na tle innych gmin w województwie i w Polsce

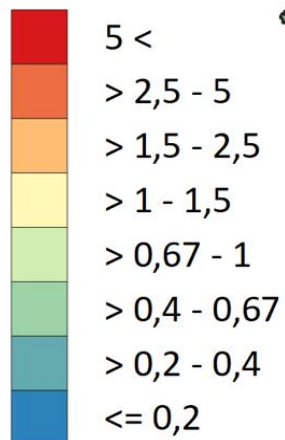
Liczba mieszkańców w wieku 25-34 na 1000 mieszkańców

MIESZKALNICTWO

Powiat Dąbrowski na tle innych gmin w Polsce jest bardzo przeciętnym miejscem do osiedlania się dla młodych ludzi

LEGENDA

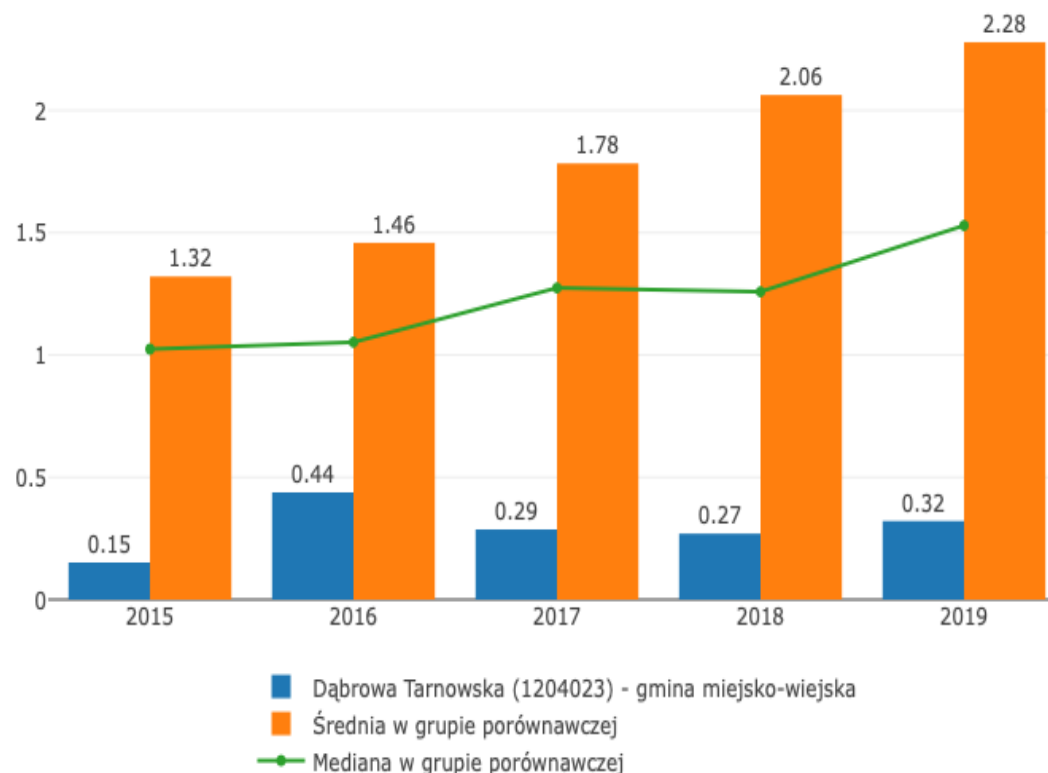
Atrakcyjność osiedleńcza – średnia powierzchnia użytkowa mieszkań na liczbę ludności w wieku 25-34

MIESZKALNICTWO

Na obszarze partnerstwa liderem sprzedaży mieszkań na wolnym rynku jest Dąbrowa Tarnowska.

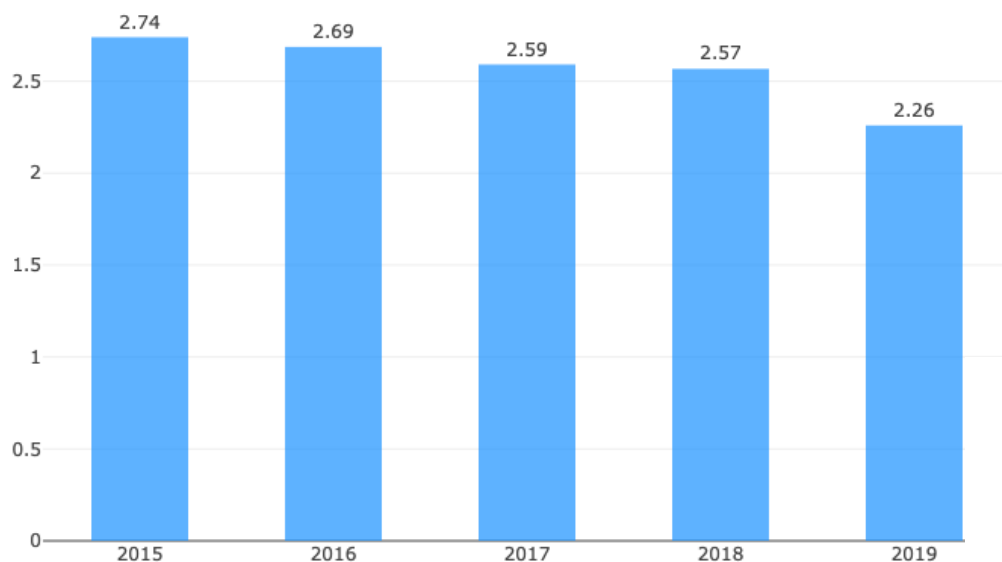
Jednak w porównaniu do podobnych gmin w Polsce wskaźnik ten jest bardzo niski.

Liczba lokali mieszkalnych sprzedanych w ramach transakcji rynkowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

DOSTĘPNOŚĆ TRANSPORTOWA

10.1. Długość sieci dróg (Partnerstwo)

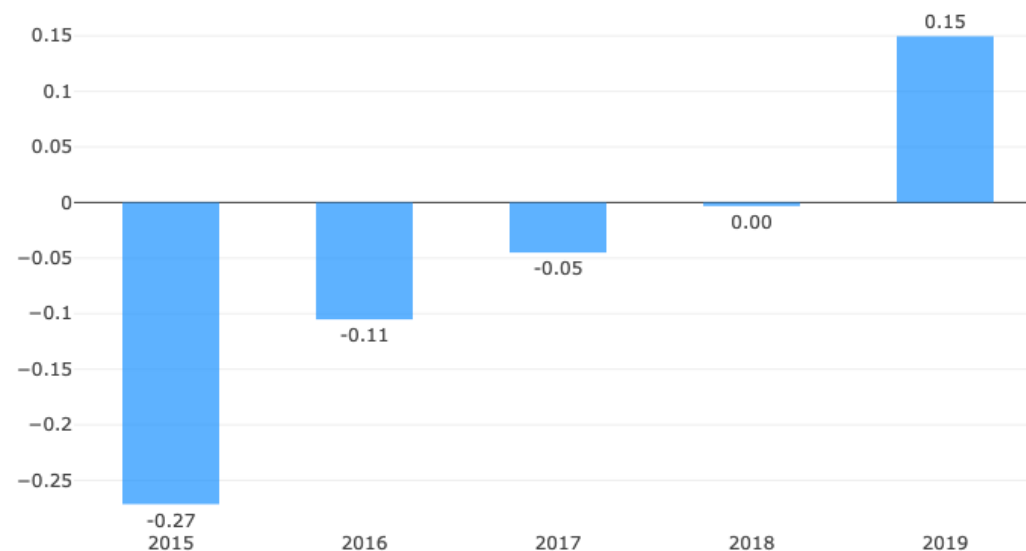

Partnerstwo: 11. Stowarzyszenie Samorządów Powiatu Dąbrowskiego

Niemal wszystkie wskaźniki dotyczące jakości dróg takie jak długość dróg utwardzonych, liczba pojazdów na 1 km dróg utwardzonych czy liczba śmiertelnych wypadków na drogach są korzystne i świadczą o dobrej sytuacji w zakresie dostępności komunikacyjnej.

43% ankietowanej młodzieży deklaruje, że jest skłonna dojeżdżać do pracy / szkoły do 30 minut, natomiast co czwarta osoba do 60 minut.

10.2. Jakość sieci dróg (Partnerstwo)

Partnerstwo: 11. Stowarzyszenie Samorządów Powiatu Dąbrowskiego

USŁUGI

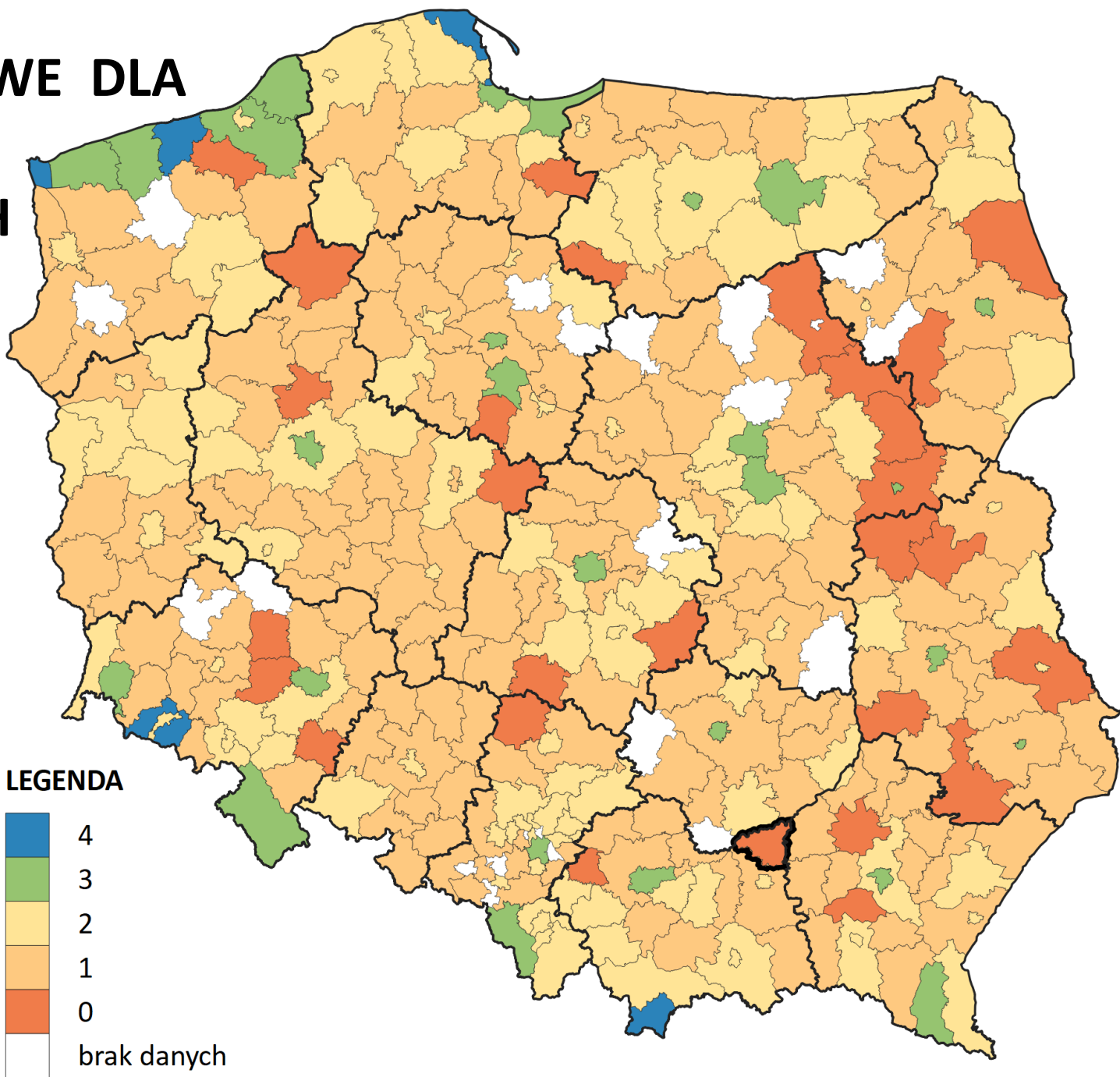
W badaniach ankietowych wszystkie obszary usług świadczonych na obszarze powiatu, takich jak zdrowotne, edukacyjne, wychowawcze, rynkowe zostały negatywnie ocenione przez mieszkańców i młodzież.

Młodzież jedynie ofertę związaną ze sportem i rekreacją ocenia pozytywnie.

Lokalni liderzy negatywnie oceniają ofertę kulturalną oraz możliwość kontynuacji nauki.

USŁUGI RYNKOWE DLA MIESZKAŃCÓW I PRZYJEZDNYCH

Na obszarze Partnerstwa zarówno liczba podmiotów świadczących usługi na 1000 mieszkańców jak i ilość turystów odwiedzających Powiat Dąbrowski jest bardzo niska.

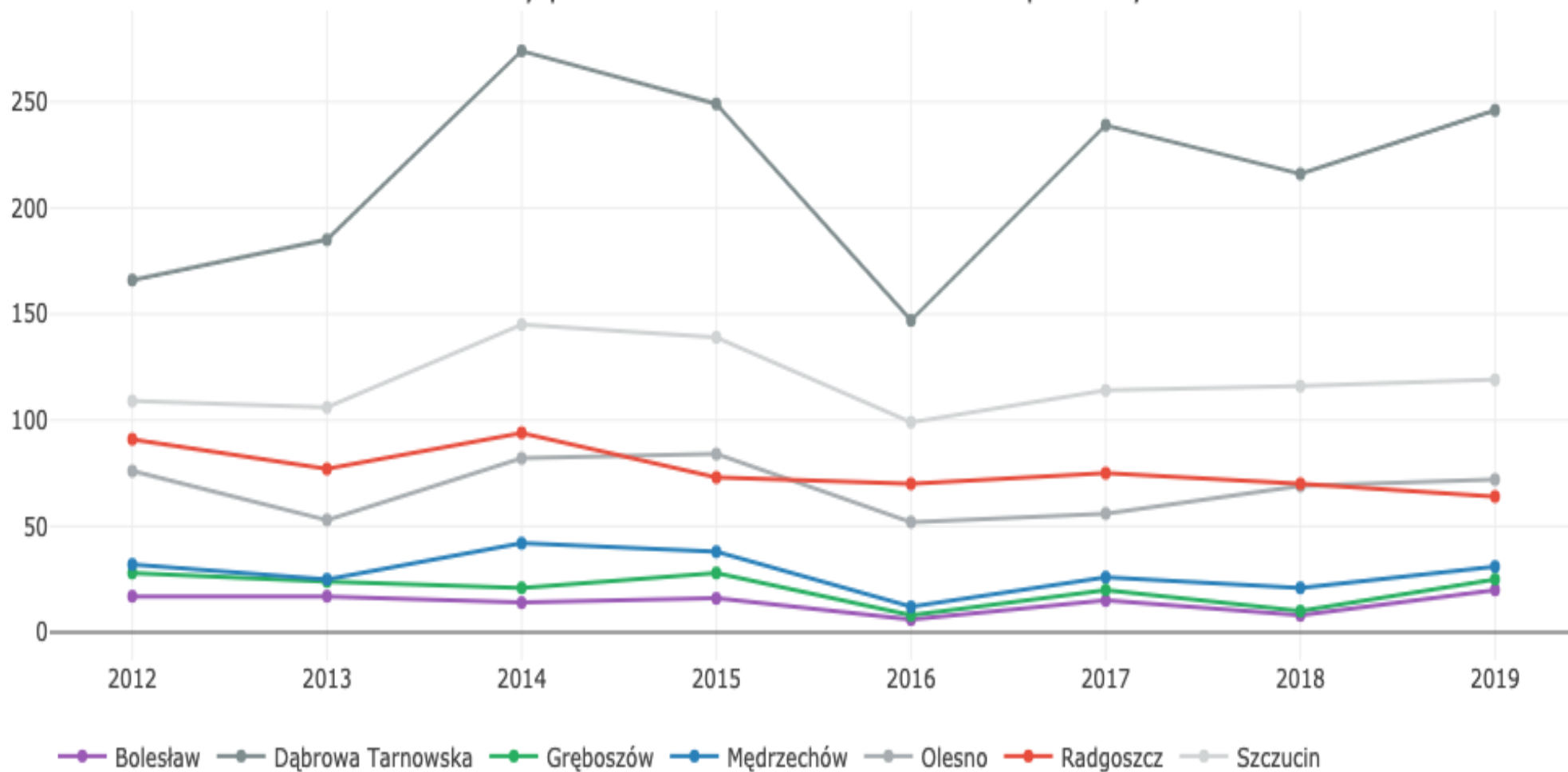

Wskaźnik rozwoju turystyki Partnerstwa na tle Polski

EDUKACJA

Największa liczba uczniów klas pierwszych jest w szkołach podstawowych w Dąbrowie Tarnowskiej. Widoczna jest również duża dynamika zmian.

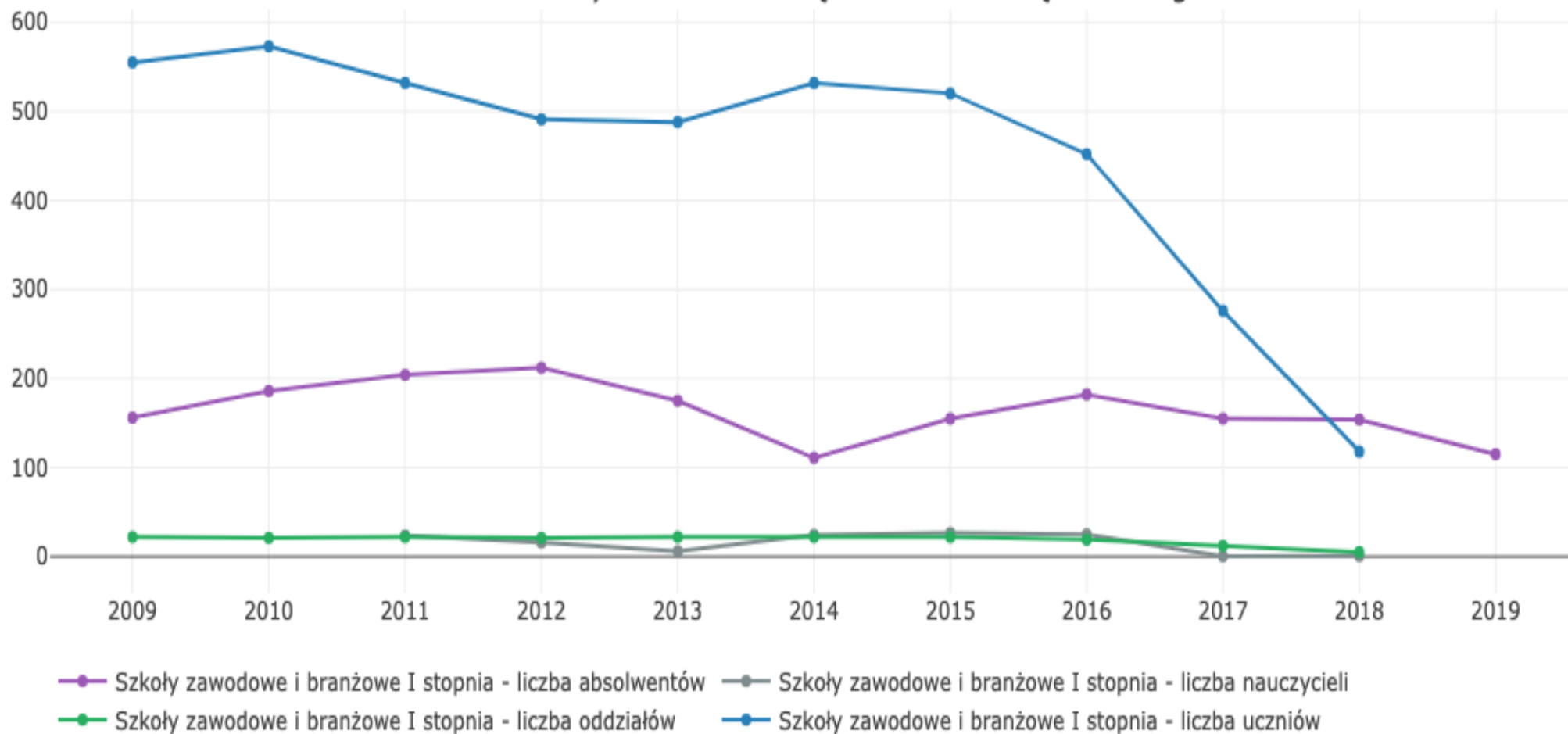
Szkoły podstawowe - liczba uczniów klas pierwszych

EDUKACJA ZAWODOWA

Bardzo mocno spada liczba uczniów szkół zawodowych i branżowych I stopnia.

11. Stowarzyszenie Samorządów Powiatu Dąbrowskiego

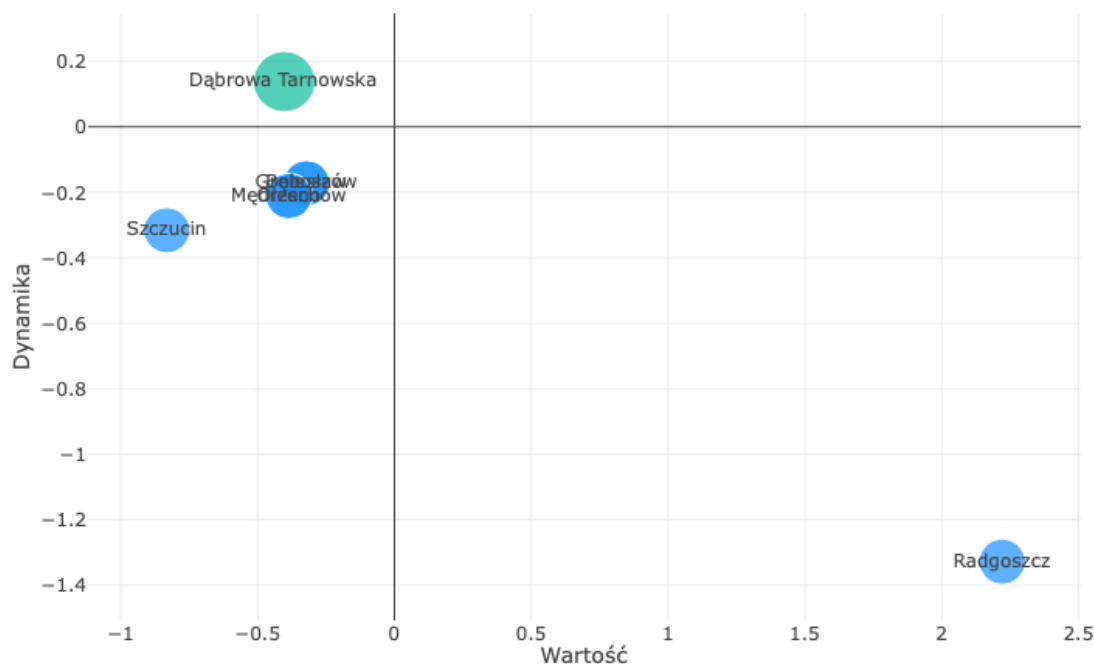
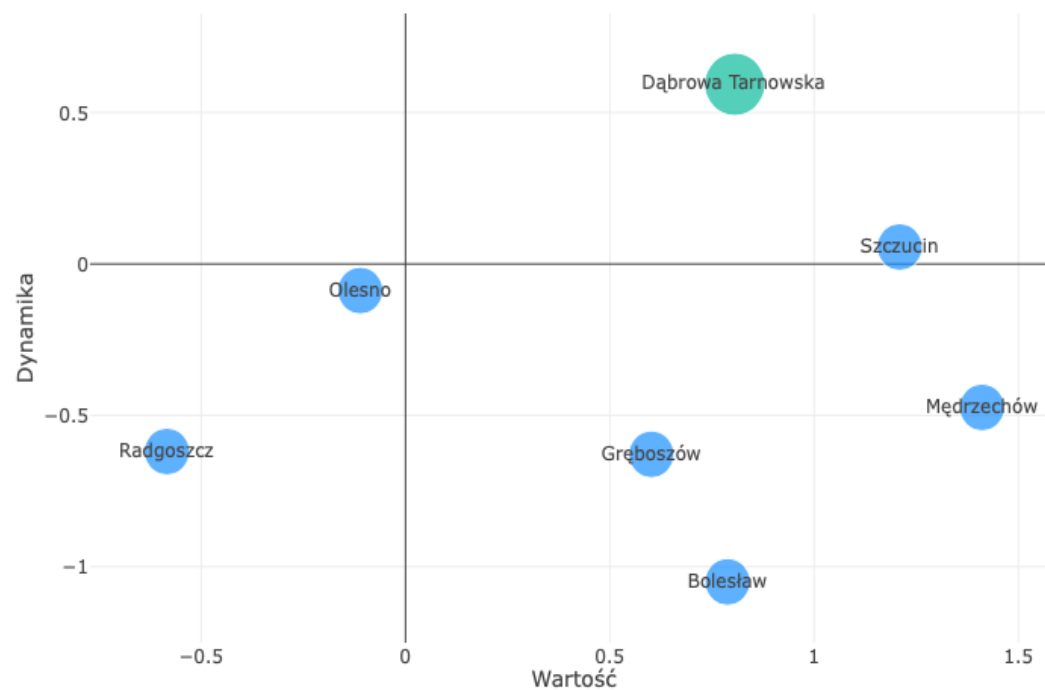
MATURY

Wyniki egzaminów maturalnych są niższe w porównaniu z województwem małopolskim, w szczególności w zakresie matematyki i języka angielskiego.

	język polski	matematyka	język angielski
powiat dąbrowski	50	46	62
województwo małopolskie	53	55	72

ŻŁOBKI I PRZEDSZKOLA

Największą liczbą miejsc w przedszkolach w stosunku do liczby dzieci w wieku 3-6 lat dysponuje Dąbrowa Tarnowska i Szczucin.

Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach (od 2012 również w klubach dziecięcych) do liczby dzieci w grupie wieku do lat 3 (bez trzylatków)

Najlepszą sytuację w tym zakresie ma gmina Radgoszcz. W pozostałych gminach Partnerstwa widoczne są niedostatki usług opieki dla najmłodszych mieszkańców.

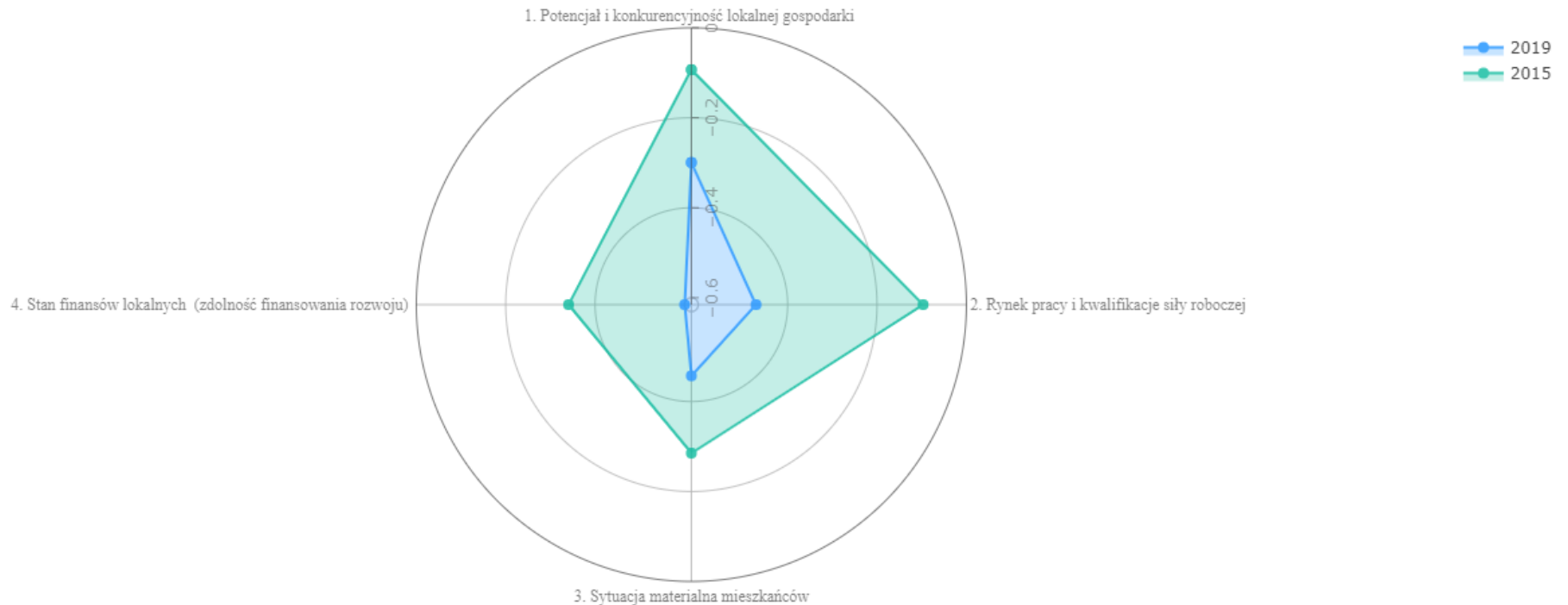
KULTURA

Mieszkańcy Olesna najczęściej uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych. Z kolei najmniejsza aktywność wykazują mieszkańcy Dąbrowy Tarnowskiej. W pozostałych gminach Partnerstwa udział w wydarzeniach kulturalnych jest przeciętny.

Wydatki na kulturę w przeliczeniu na 1 mieszkańca są bardzo niskie i maleją z roku na rok.

Ponad 60% ankietowanych mieszkańców Powiatu Dąbrowskiego wyraziło opinię, iż oferta kulturalna oraz infrastruktura kultury jest na niskim poziomie i jest to słaba strona rozwoju gmin.

OBSZAR GOSPODARCZY

W obszarze gospodarczym sytuacja Partnerstwa uległa znacznemu pogorszeniu w okresie 2015-2019. Spadek ten widoczny jest w szczególności w zakresie potencjału i konkurencyjności lokalnej gospodarki, sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz w spadku siły roboczej z odpowiednimi kwalifikacjami, w sytuacji materialnej mieszkańców oraz spadającej zdolności gmin do finansowania rozwoju.

NOWO ZAREJESTROWANE PODMIOTY GOSPODARCZE W LATACH 2018-2020

Wśród nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie Powiatu Dąbrowskiego dominują małe sklepy i handel detaliczny. Powstało również sporo podmiotów zajmujących się handlem i naprawą pojazdów samochodowych. Nie są to jednak przyszłościowe kierunki rozwoju obszaru partnerstwa.

Powiat Dąbrowski

handel detaliczny z wyłączeniem samochodów	119
handel i naprawa pojazdów samochodowych	75
działalność organizacji członkowskich	61
produkcja metalowych wyrobów gotowych	56
roboty budowlane – wznoszenie budynków	46
transport lądowy	40

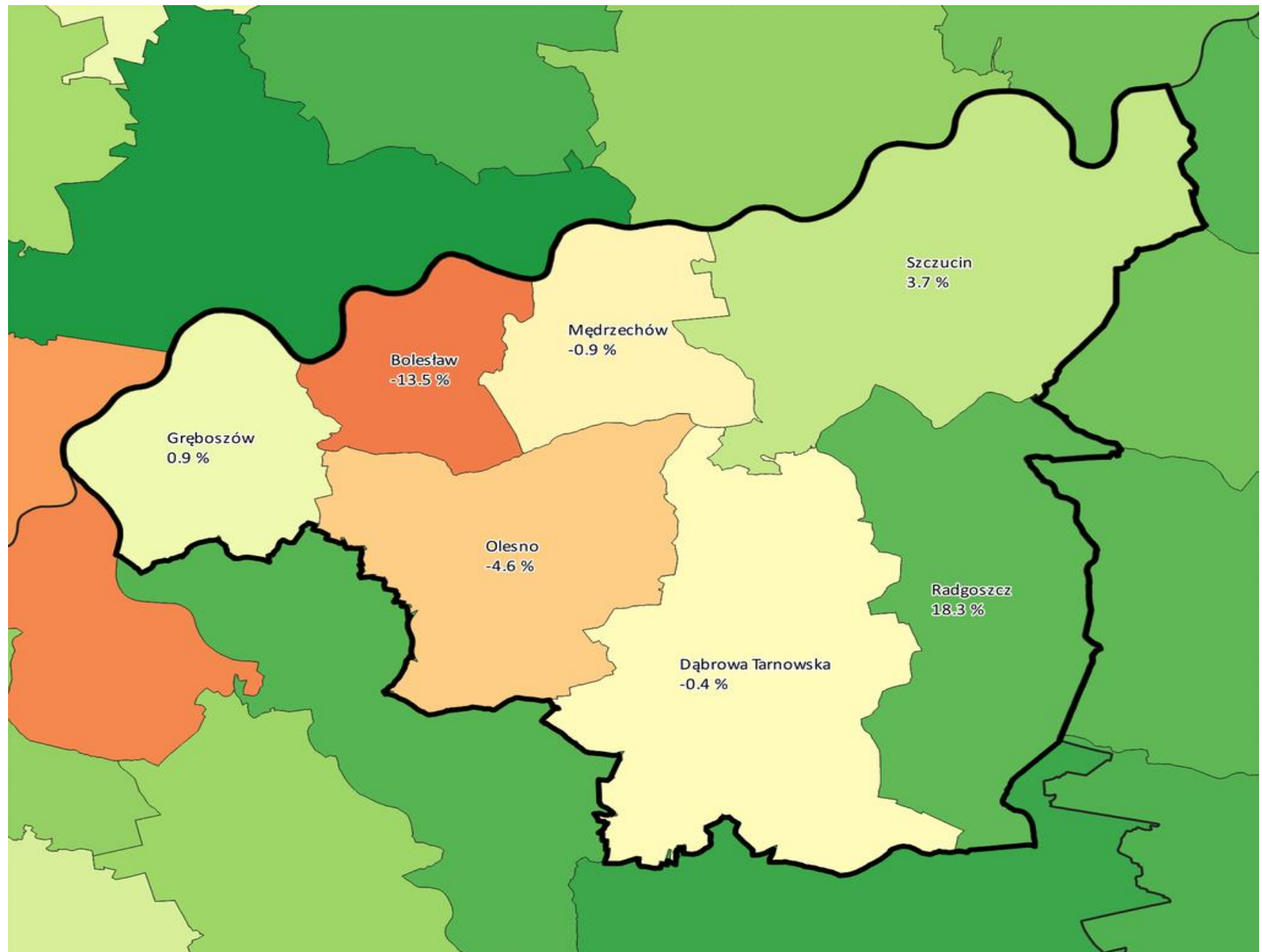

ROZWÓJ GOSPODARCZY MIERZONY SKALĄ PODATKÓW OD OSÓB FIZYCZNYCH

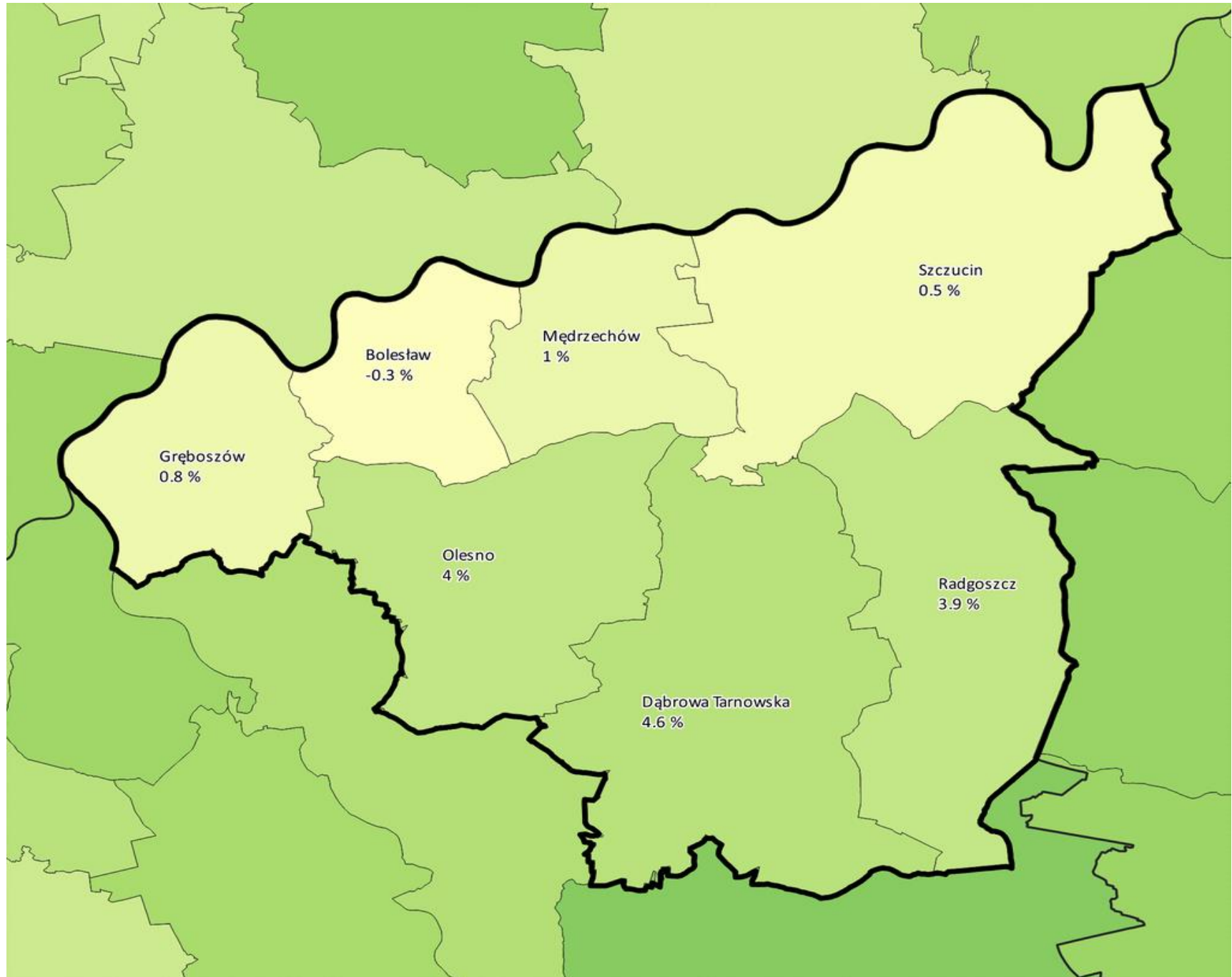
W okresie 2015-2019 najwyższy spadek deklaracji PIT-11 wystawionych przez pracodawców notowany jest w gminie Bolesław (-13,5%) oraz Olesno (-4,6%). Pracodawcy natomiast więcej osób zatrudnili w Radgoszczy (+18,3%) i Szczucinie (+3,7%)

Liczba podatników na terenie Powiatu Dąbrowskiego w latach 2015-2019 zwiększyła się w niewielkim stopniu około 4%, głównie w gminach Olesno, Dąbrowa Tarnowska i Radgoszcz. Nieznaczny spadek odnotowano w gminie Bolesław.

LICZBA PIT-11 WYSTAWIONYCH PRZEZ PRACODAWCÓW – RÓŻNICA 2019-2015

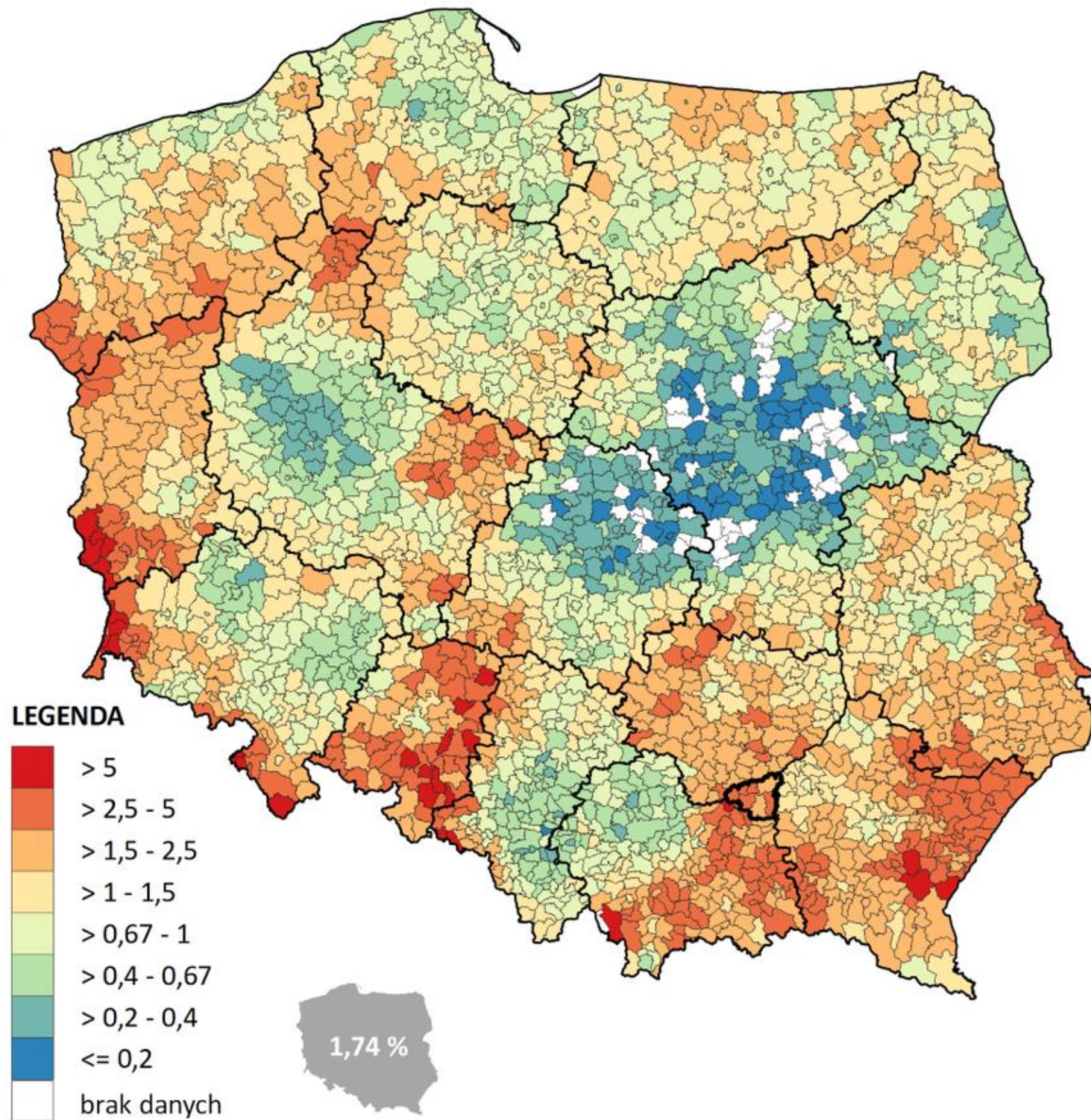

LICZBA PODATNIKÓW OGÓŁEM – różnica 2015-2019

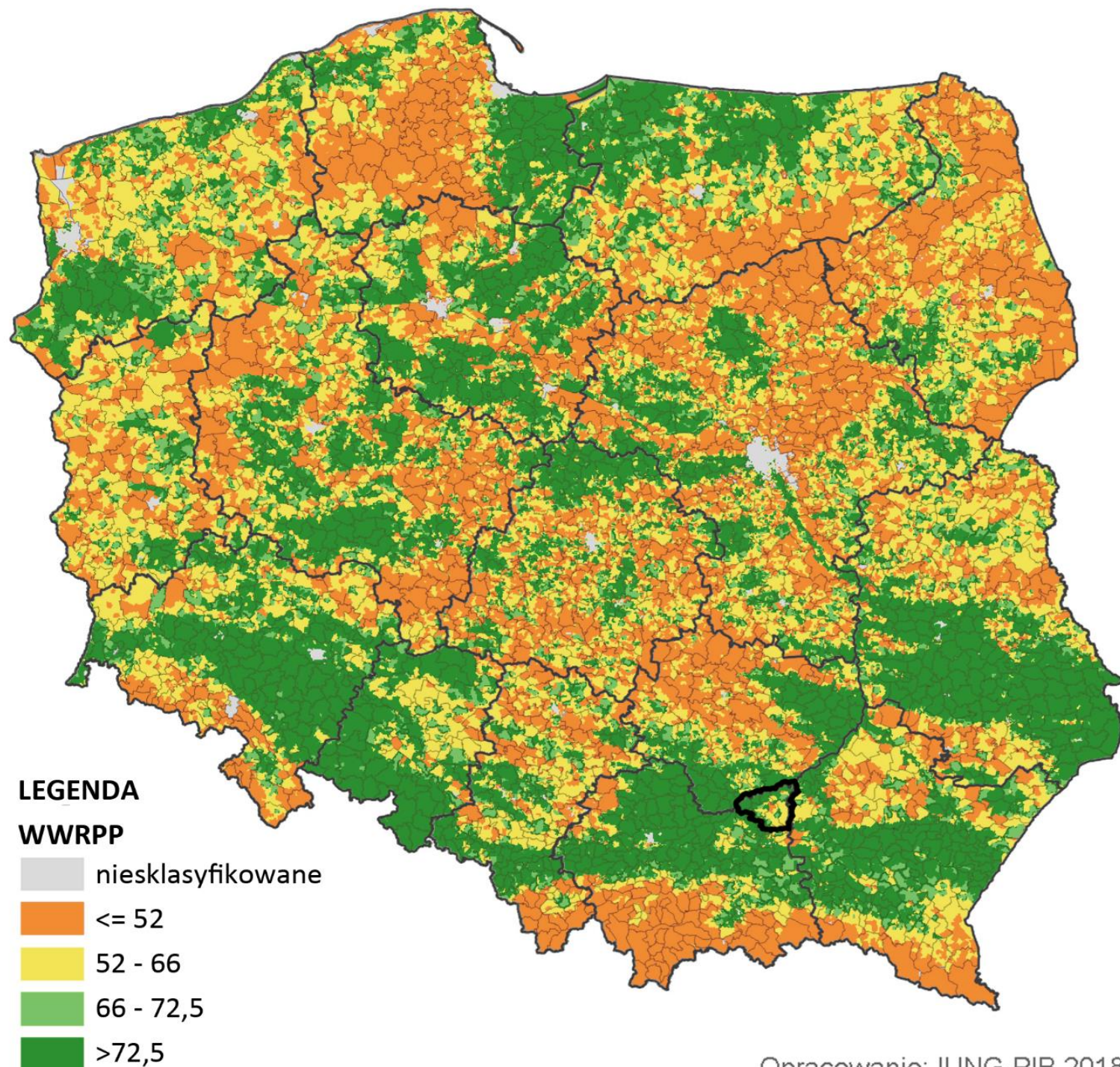
PODATNICY Z DOCHODAMI ZAGRANICZNYM

W Powiecie Dąbrowskim znaczna część mieszkańców wyjeżdża do pracy za granicą. Konieczność migracji zarobkowej w szczególności dotyka społeczność gmin wiejskich powiatów.

FUNKCJA ROLNICZA

Najlepiej rozwinięte funkcje rolnicze widoczne są w gminach położonych w północnej części powiatu, gdzie gleby mają najwyższą klasę jakości. W pozostałej części obszaru dominują rozdrobnione gospodarstwa, kilkuhektarowe, położone na glebach o średniej lub niskiej klasie bonitacji, prowadzone przez osoby starsze. Ponadto młodzież nie wiąże swojej przyszłości z działalnością rolniczą.

STAN FINANSÓW LOKALNYCH

Stan finansów lokalnych i zdolność do finansowania rozwoju pogorszył się w stosunku do roku 2015, w szczególności w zakresie wielkości i struktury dochodów i wydatków, równoważenia budżetu, finansowania działań rozwojowych. Dobra sytuacja widoczna jest w zakresie wysokości zadłużenia gmin.

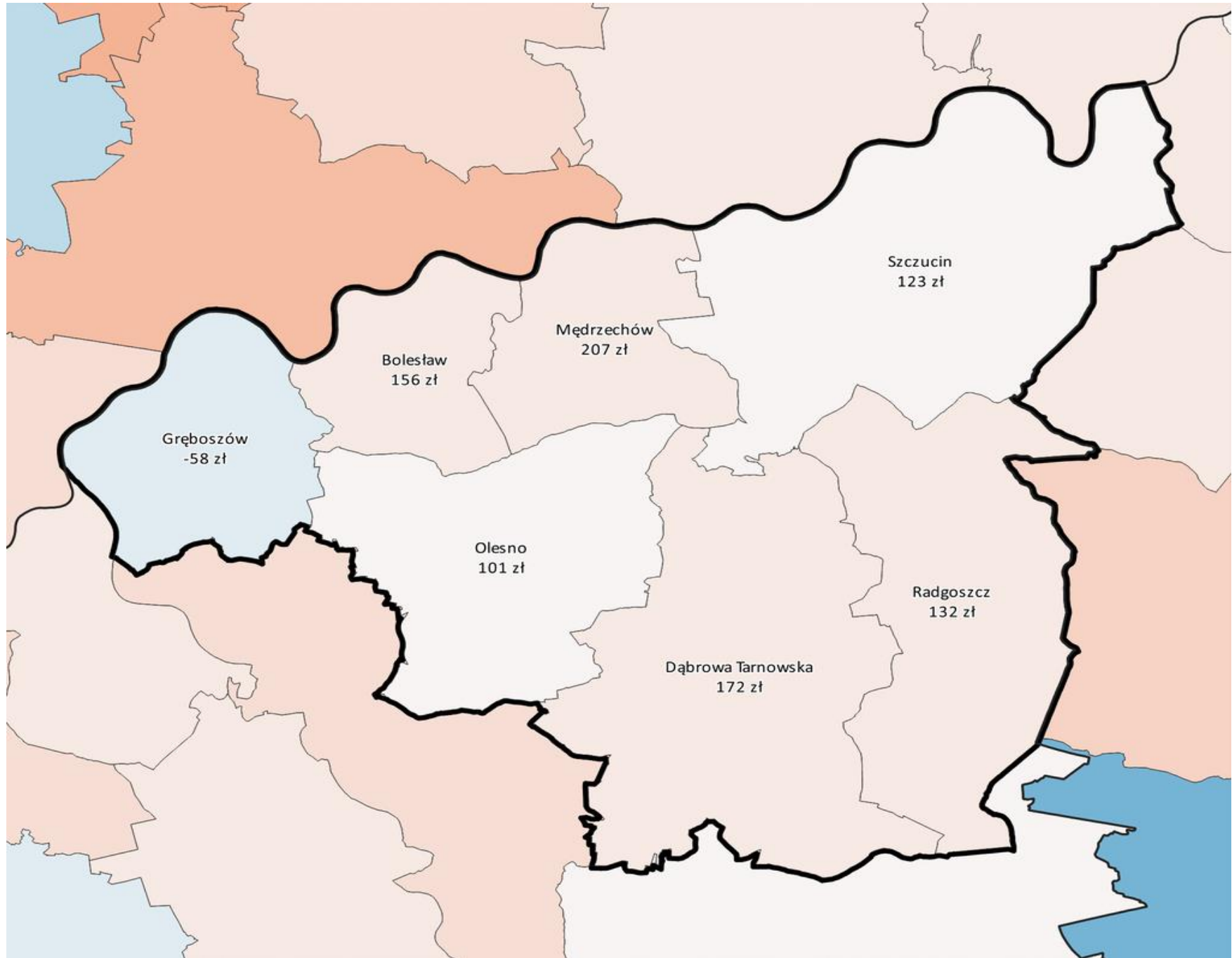
Gminy powiatu posiadają stosunkowo niewielką kwotę nadwyżki operacyjnej w przeliczeniu na 1 mieszkańca, co ogranicza skalę przyszłych działań rozwojowych.

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem nie jest zbyt wysoki, kształtuje się na poziomie około 20-30%. Samorządy lokalne w większym stopniu zależne są od zewnętrznych źródeł finansowania (np. subwencji, dotacji budżetowych, dotacji ze środków UE)

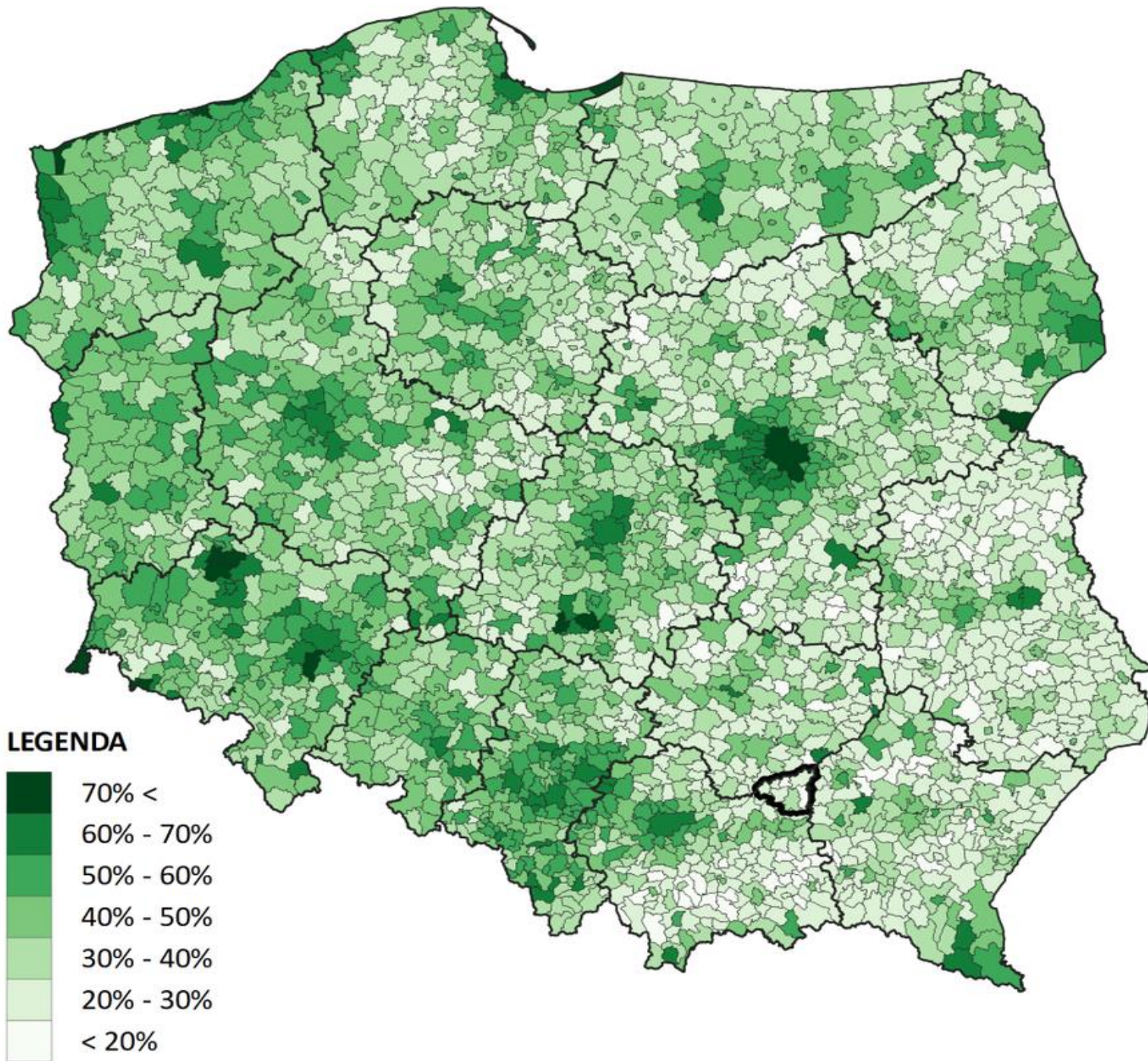
W przeważającej części gmin udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem kształtuje się na niskim poziomie około 2-5%. Znaczną część budżetów pochłaniają wydatki na zadania bieżące.

Skala zobowiązań finansowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca jest bardzo zróżnicowana.

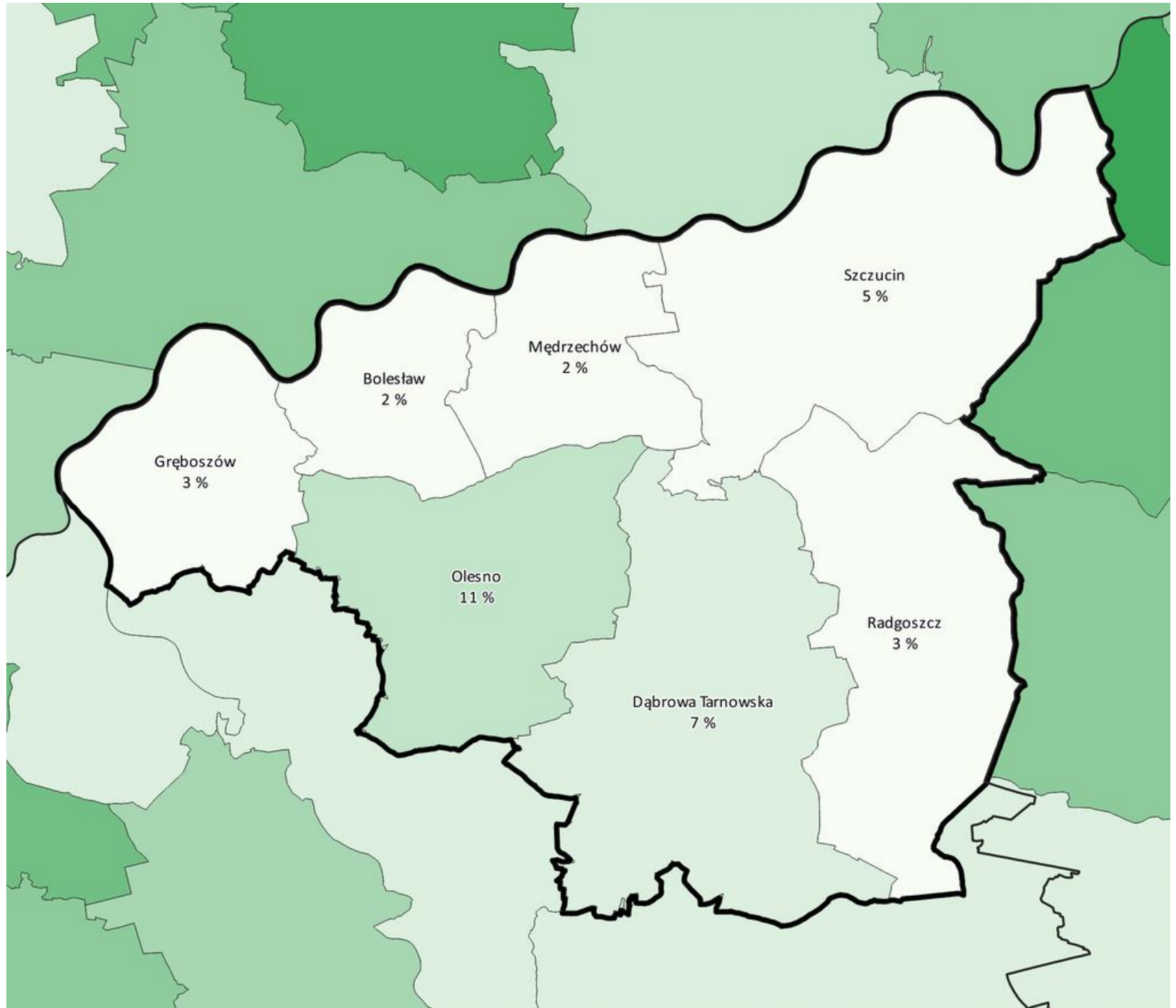
KWOTA NADWYŻKI OPERACYJNEJ NA 1 MIESZKAŃCA

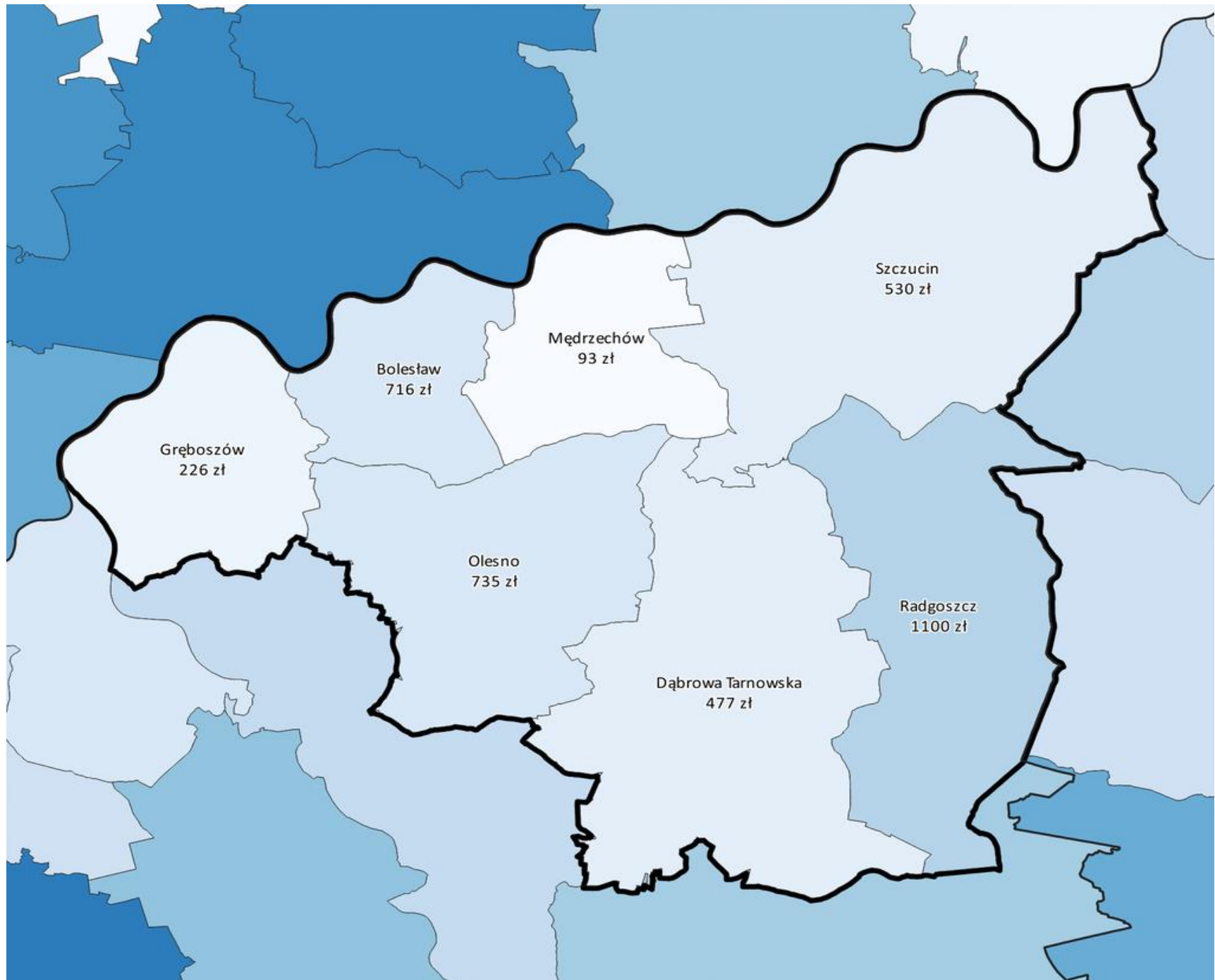
UDZIAŁ DOCHODÓW WŁASNYCH W DOCHODACH OGÓŁEM

UDZIAŁ WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH W WYDATKACH OGÓŁEM

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE NA 1 MIESZKAŃCA

RYNEK PRACY

Od roku 2015, mimo nominalnego wzrostu, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto kształtuje się na poziomie około 80% średniej krajowej. Zarobki na lokalnym rynku pracy nie są atrakcyjne, co przekłada się na braki pracowników, w szczególności osób o wyższych kwalifikacjach.

Powiat	wskaźnik	2015	2016	2017	2018	2019
powiat dąbrowski	Ogółem (w PLN)	3 245,29	3 386,45	3 652,45	3 794,60	4 085,83
	przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w relacji do średniej krajowej (w %; Polska=100)	78,2	78,9	80,7	78,5	78,9

RÓŻNICA LICZBY MIESZKAŃCÓW 20-24 I 60-64

Wskaźnik zastępowalności pokoleniowej wskazuje na bardzo duże zmniejszenie liczby młodych ludzi wchodzących na rynek pracy w stosunku do osób z grupy poprodukcyjnej, kończącej aktywność zawodową. Sytuacja taka będzie skutkować brakiem pracowników na lokalnym rynku pracy, ograniczeniem możliwości rozwoju podmiotów gospodarczych i nowych inwestycji.

nazwa JST	2015	2016	2017	2018	2019
Radgoszcz	277,00	262,00	218,00	182,00	128,00
Olesno	183,00	157,00	139,00	66,00	43,00
Szczucin	314,00	222,00	125,00	89,00	35,00
Mędzrechów	94,00	82,00	73,00	32,00	34,00
Bolesław	55,00	50,00	24,00	1,00	17,00
Dąbrowa Tarnowska	214,00	192,00	88,00	9,00	-50,00
Gręboszów	96,00	52,00	13,00	-39,00	-91,00

DRZEWO PROBLEMÓW – PROBLEM KLUCZOWE

Problemy kluczowe	Wysokie bezrobocie (jawne i ukryte), szczególnie w obszarach wiejskich	społeczny/ gospodarczy
	Słaby rozwój gospodarczy obszaru	gospodarczy

DRZEWO PROBLEMÓW – PROBLEMY WYŻSZEGO RZĘDU

Problemy wyższego rzędu	Zagrożenie powodziowe powiatu, w szczególności gmin nadwiślańskich	środowiskowo-przestrzenny
	Niedostateczna oferta i infrastruktura z zakresu kultury i opieki nad dziećmi	społeczny
	Zła jakość powietrza, smog	środowiskowo-przestrzenny
	Brak efektywnie prowadzonej polityki przestrzennej	środowiskowo-przestrzenny / instytucjonalny
	Niedostateczna jakość podstawowej infrastruktury gminnej (drogi, ścieżki pieszo-rowerowe, kanalizacja, oświetlenie itp.)	środowiskowo-przestrzenny

DRZEWO PROBLEMÓW – PROBLEMY NIŻSZEGO RZĘDU

Problem niższego rzędu	Niestabilna sytuacja seniorów i osób zagrożonych wykluczeniem	społeczny
	Słaba współpraca między samorządami Powiatu Dąbrowskiego (niewiele wspólnie realizowanych projektów)	instytucjonalny
	Niepełne wykorzystanie kapitału społecznego	społeczny

Dziękujemy, zapraszamy do dyskusji i zgłaszania uwag!